

શામળ કૃત છપ્પાના

સવળા અધરા શબ્દોના અર્થ.

વિશેષ નામની પૂરતી સમજણ સહીત.

(Registered under ~~સર્વે~~ XV of 1867.)

(આ આપડી સને ૧૮૬૭ના ૨૫મા આઈ પ્રમાણે
રજીસ્ટર કીધેલી છે.)

આવૃત્તી બીજી.

કીંમત એક આનો.

મુંબઈ:

નં. ૩. રાષ્ટ્રીનાના પ્રનિયન પ્રેસમાં છાપ્યું છે.

સંવત ૧૯૪૨—સને ૧૯૮૬.

શામળ કૃત છાપાના અર્થ.

પેટ ભરવા વિષય ૧.

શામળ એ કવી જ્ઞાતે શ્રીગોડ માળવી પ્રાક્ષણ અમદાવાદની પાસે જે ગોમતીપૂર કહેવાયછે તે તે વખતે વેંગણપૂર કહેવાતું હતું ત્યાંનો રહેવાસી હતો. એ સંવત ૧૭૫૧ ના સુમારમાં જન્મેલો જણાય છે. એના પિતાનું નામ વિરેશ્વર હતું. એને દોહરા, છાપા, અને જુઝણા છંદોમાં કવિતા જોડેલીછે. એના પ્રસિધ્ધ ગ્રંથોમાં બ્રીશ પુતળીની વાર્તા, વૈતાળ પચીશી, સુહાગ્રોહોતર, શિવપુરાણ, રેવાખંડ, રણછોડ-જીના રલોડો, નંદ બ્રીશી, પદમાવતી, ઉદયમ કર્મનો સંવાદ, બ્રાસ કસ્તુરી, ભક્ત માળ, બોડાણાનું આખ્યાન, રાવણ મંદોદરી સંવાદ, મદન મોહના ઇત્યાદિ છે.

કૃત, કીધણ.

પેટ, ભરણ પોષણ; ઉદર.

વેઠ, મહેનત.

વાજાં, સરોદના હથીયાર; વાજાંત્રો.

ઉપાડ, ભંચકે.

ગુણ, વખાણ.

પરદેશ, પારકો દેશ-મુલક.

પાપ, ખરાબ કામ.

જર, બિચાર.

સત્ય, સાચું.

હરેછે, નાશ કરેછે.

સંચ પ્રપંચ, દગો ફટકો.

અધિક, વધારે.

પેટકાજ, પેટને વાસ્તે.

નરકે, દોજખમાં.
 નરને, પુરુષને.
 નર, હરકત કરે.
 વિપ્ર, આત્મણુ.
 શાસ્ત્ર, ધર્મ પુસ્તક.
 વિચરી, કુરી; જઈ.
 વિદેશ, પારકો દેશ; પરદેશ.
 વણિક, વેપારી; વાણીઓ.
 આહિને, જુશીથી.
 જન, લોક.
 ઘાટ ઘડકે, વાસણ બનાવેછે.
 કાશદ, એવીઓ; સંદેસો લઈ જનાર.
 કાશદું, એવીઓનું કામ.
 શિર, માથું.
 તસ્કર, ચોર.
 પેટને કારણે, પેટને વાસ્તે.
 કુલાચાર, આપદાદનો ધંધો.
 નરતક, નાચ કરનાર.
 જતિ, માંગે.
 છળ કપટ, ઠગાઈ લુચ્ચાઈ.
 રણમાં, લડાઈના મેદાનમાં.
 વિખનાદ, મોટો કળીઓ; કડવાસ
 ભરેલી તકરાર.
 શીશ, મસ્તક; માથું.

કટાવે, કપાવે.
 અધર્મ, પાપ.
 આખેટના, શિકારના.
 ધડકણ, હિતાવલા; ખીકના.
 ધીર, ધીરા; બહાદુર.
 ગુણહિણ, સદગુણ વગરના; મૂર્ખ.
 સાતા, સાની; અફલવાળા.
 કપણ, કંજુસ.
 કણ, સખી.
 દંભી, મનમાં મેલ-કપટ રાખનાર.
 દાતા, ધર્મ કરનાર; પરોપકાર
 કરનાર.
 રંક, ગરીબ; પૈસા વગરના.
 રાય, તવંગર; રાજા જેવા.
 અકરમી, કમનસીબ.
 ઈંદર, ભાગ્યવાન; ઈંદર જેવા.
 પુન્યવંત, સવાબ કરનાર.
 અખહિણ, આંધળા; આંખ વન
 ગરના.
 અંદર, આંદ; દેખતા.
 અણપંડિત, અભણ.
 કુડા, ભુંડા.
 દરિદ્ર, ગરીબ.
 દિવાન, તવંગર; પૈસાવાળા.

કુરુપ, બદશિકલ.

રૂપાલા, ખૂબસુરત.

શુધિષ્ટિર, એનું ખીજું નામ યુ-

ધિષ્ટિર, એ પાંડુરાજ અને કુ-

ન્તી રાણીનો પુત્ર. એ રાજ્ય અ-

સ્થ વિધ્યામાં પ્રવીણ હતો.

ભિક્ષુક, ભીખારી.

ભુપાલા, રાજ.

બળવંત, શક્તિવાળા.

કપૂત, અરાખ છોકરો.

સપૂત, સારો છોકરો.

રામ, સુર્યવંશી દશરથ રાજ અને

કૌરાવના રાણીનો પુત્ર.

લક્ષ્મણ, રામનો ભાઈ.

જોડા, જેવા (માણસો.)

નર, પુરુષ.

નાર, સ્ત્રી.

જાર, બિચારી.

સતિ, પતિવ્રતા.

વારણ, રક્ષણ.

રાગી, આજગી.

સાજ, નિરાગી.

અખળ, નખળા; કમજોર.

સખળ, જોરવાર.

દુર્બળ, પતલા; નખળા.

તાજ, માતેલા, જાડા.

અજાણ, અજ્ઞાન.

અજ, બકરી.

ગજરાજ, હાથી.

વેરી, દુશ્મન.

વીરા, ભાઈબંધ.

નેટને, નફી; ડરાવ સાધે.

લછ, તવંગર; ભાગ્યવાન.

અલછ, ગરીબ; કમનસીબ.

રંજિત, લડાયક.

રંગા, મોજાલું.

રૂપહિણ, કદરૂપું; બદશિકલ.

રાત, સુંદર; સોભીતું.

ગંદી, મેલી.

ગંગા, સ્વછ.

મૃગનેણી, હરણના જેવી આંખ

વાળી.

કાણી, એક આંખ વાળી.

દાસી, ચાકરડી.

રીઝવાળી, ખુશી ઉપજાવનારી.

લપોડસંખ, જુકી કબુલાત આ-

પનાર

લેખા, ગણતરી.

દક્ષાણવંત, ઉદાર.
 કૌલીદ, પંડિત.
 વરા, તાબે.
 પાખંડ, હગામ્; ઢાંગ.
 વણવાંકે, વગર વાંકે-તકસીરે.
 દંડ; શિક્ષા કરે; સજા કરે.
 સંકત, દુઃખ.
 મંડે, પરે; ગુંથાય.
 ગુણકા, કસબાણ.
 અવગુણ, દુર્ગુણ.
 જગત, દુનિયા.
 અન, ખોરાક.
 આધાર, બરેસો રાખનાર.
 દેવત, પુંજ; જોર.
 ન રહે જીવ, જીવાય નહિ.
 વણ, વગર.
 દેવ, હાથર.
 દુનુજ, રાક્ષસ.
 જોરે, આધારે.
 ધોરે, ધણુંજ.
 કરતારે, પેદા કરનારે.
 કત, કીધી.
 કૂરણા, દયા.
 સેવા, આકરી કરે.

આધારકતિ, ગેહલી દેવી.
 અનપૂરણા, ખોરાક આપનાર
 સિતારામ, સીતા અને રામ; સી-
 તા જનક રાજની પુત્રી.
 શ્રીરાધા, વૃષભાન ગોપની દીકરી,
 કૃષ્ણની મૂખ્ય પ્રિયા.
 કૃષ્ણ, વિષ્ણુનો આઠમો અ-
 વતાર.
 ઉમયા, ઉમા, પાર્વતી તે શીવની
 સ્ત્રી.
 હરા, પરમેશ્વર.
 પંડિત, શિખેલો.
 પ્રણુ, તર્ક; વિચાર.
 રાહણિ, વસુદેવની સ્ત્રી બળરામ
 ની મા.
 પ્રહ્લા, પાંચ માયાનો હંસવાહન
 વાળો દેવ.
 સાવિત્રી, મદ્ર દેશના રાજા અ-
 શ્વપતિની દીકરી.
 મંત્ર, જંત્ર, જાદુકોતલ.
 તંત્ર, જપ તપ.
 ગુણ નિધિ, સારા ગુણ વાળી.
 ગાયત્રી, બ્રહ્મણ ક્ષત્રી અગ્નિ
 નવા જન્મ આપનારી દેવી.

ઢિટ છે, ખારી છે.
 બુઝશે, પીજાણશે.
 વડિ, મોટી.
 જવાડણ, જવાડનારી.
 શુન્ય, નકાસું.
 વિણ, વગર.
 અધપ, થોડું.
 ચરણ, પગ.
 ભકતિ, બંદગી; પ્રાર્થના.
 માણે, ભાગવે.
 ગાનતાન, ગાયણ.
 નવગમે, નહિ ગમે.
 સકલ, સઘળું.
 સમે, મટે.

જર વિષય. ૨.

જરને, દોલતને.
 વશ, તાબે.
 જગત, દુનિયાં.
 રાય, રાજ.
 રીઝે, ખુસી થાય.
 જીવતી, જીવાન સ્ત્રી.
 લીજે, મળે.
 સજ્જન, ધ્રુવ.

સનમાન, આદરભાવ.
 જશવંત, સાબાસી પાંમનાર.
 જોખ, આખર.
 શુભ, સારું.
 કુરિજન, ખરાબ માણસ.
 માતા, મા.
 તાત, બાપ.
 ડહાપણ, અકલ.
 દામ, પૈસા.
 રાણો, સરદાર; રાજે.
 સહોદર, એક માને પેટના.
 દ્રવ્ય, દોલત.
 વણજ, વેપાર.
 અનુપ, ખરાબરી વગરના.
 ધીરજધારી, ધીરજવાળા.
 ગરથમાંહિ, પૈસામાં.
 સ્વર્ગ, બેહુસ્તમાં.
 સંચરે, જાય.
 વિપ્ર, બ્રાહ્મણ.
 વેદ, ધર્મ પુસ્તક.
 સાધક, મદદ કરનાર; ચેલા.
 સિદ્ધ, વડો; ગુરુ.
 રૂદે, દીલથી.
 રાચે, ખુસી થાય.

રાજ્ય, હથિઆર.
 કરજોડે, હાથ જોડે.
 અનમી, મગર; નમે નહિ તે.
 અહંકારી, ગર્વિષ્ઠ.
 આડે, ધરે.
 ગામી, ગામવાળો.
 નામી, નામદાર.
 મહિપતી, રાજા.
 વરતી, ચાલી.
 સંસાર, દુનિયા.
 દમડાને, પૈસાને.
 ઈંદ્રાસન, ઈંદ્રનું તખ્ત.
 આણે, લાવે.
 મોટમ, મોહિટાઈ.
 માણે, ભાગવે.
 હોડ, સરત.
 થપાવ, મંડાવ.
 વશ્યછે. તાંબે છે.
 ચિતવે. ધારે.
 જગદીશ, જગતનો કર્તા.
 રૂપ, ખુબસુરતી.
 કુલીન, મોટા કુલવાળો.
 મુજશ, વખાણ.
 નિધાન, ઓકમ.

પ્રાક્રમ. ભારે કામ.
 શેવક, ચાકર; દાસ.
 આમંતના, તવંગરના.
 શત, શેકડો.
 પ્રકાર, જાત.
 શોભિત, શોભાયમાન; સુંદર.
 શોખ, ઈચ્છા; રચી.
 કરતુતે, કામે.
 દેહ, શરીર.
 કૂડો, ભુડો.
 મંદિર, દેહર.
 માળ, મોટી હવેલી.
 ભરમ, આપ્પર; રાક.
 પરમાણુવું, જાણવું.
 બેદના, દુઃખ.
 વામે, દૂર જાય.
 મનવાંછિત, મનગમનું.
 આડાવે, ધરાવે.
 લાજે, સરમાય.
 તરણાનો. તણખલાનો.
 મેડ, પહાડ.
 પામર, ગરીબ; રંક.
 લંકને, લંકાને.
 ગાંઠે, પાસે.

રણિયો, કરજદાર.
 સામદ, સરદાર.
 પરાક્રમી, ભારે કામ કરનારો.
 પરમાણુવો, જાણવો.
 માણી, ભોગવી.
 પરાણે, જીવનમયી.
 ખાધું, સમજાણું.
 રૂપિયાય, મોટો મુની—સાધુ.
 મંગળ, માનવ; મન.
 જોગવે, મેળવે.
 મારી, દોસ્તી.
 દમડામાં, પેસામાં.
 ભેદ, ભરમ.
 વામણા, હલકા.
 ભાત ભાત, જુદા જુદા.
 ભામણાં, વેવારણા.
 જરાવંત, આપણા.
 ગમાવે, ખોય.
 કપટનું, દગાનું.
 નિર્મળ, જીઆ.
 નારિયો, બૈરિયો.
 જીરિયો, છીનાણું.
 શુર, લડાયક.
 અગુર, અંચલ; ડાહ્યો.

નૃપતંત્ર, નામ કરનાર.
 ગુણિજન, વેશીયા.
 જામવા, માંગવા.
 વહે, ઉપાડે; લેઈ જાય.
 શીંગ, માથું.
 કષ્ટ, કુઝ.
 સહે, ખમે.
 કાચે, ગરીર.
 ઉપાય, હલિજ.
 અન્યાય, ગેરવાજબી.
 ખાગણે, ખાહર.
 પાખી, વગર.
 બડાઈ, મોટી વાત.
 બુઝે, પીછાણે.
 જામ મારતા, પસ્તાવો કરતા.
 બુધ, અફલવાળા.
 દરિદ્ર, કંગાલ.
 ફિકર, ચાકર; દારા.
 રિક્તી, પૈસા.
 પ્રતીષ્ઠા, આપણ.
 વીવેક, સમ્યક્તા.
 દામ, પૈસા.
 કુલ્યા, હાથો.
 બુલ્યાં, ચુલ્યાં.

શુરપુર, ધણા બહાદુર.
 વપુ, શરીર.
 વરણાગી, શોભીતાં છુગડાં.
 વાંકડા, એશકા.
 ગિરિધિ, દોલત.
 રાંકડા, ગરીબ.
 જૂઝે, લહે.
 ખૂઝે, પીછાછે.
 અહંપદ, ગર્વ; મગજખી.
 ઉજડ, પેરાન.
 છાંચો, ખેડેલો.
 અમલે, આદાપર.
 અતી, ધણો.
 સદ્યુદ્ધિ, સારી અક્કલ.
 રતી, જરા.
 ખાહુ, હાથ.
 બિરાળે, હાય; શોભે.
 પેર, માફક.
 ગાળે, પોકારે.
 બ્યંત, બ્યંત્રી, ડાકણ.
 પ્રેત, ખવીરા.
 ચેટક, દેવાનાપણું.
 મન, મગજમાં.
 મદિરા, તાડી; દારૂ.

શેર સવાનણી, સવા ઘેરની.
 સદા, હમેશાં.
 વસે, રહે.
 હેડે, દીલમાં.
 નિરધન, ગરીબ; દોલત વગરનું.
 વદે, બોલે.
 પાખી, વગર.
 રડું, ખડા થયું.
 વિદ્યા, શાસ્ત્ર.
 ચાતુરી, હુશીયારી.
 વાસોરહે, વસે.
 કર્મ, નસીબ; આચરણ.
 ધર્મ, સંખ્યાવત.
 શર્મ, લાજ,
 સવસવ, ચવરતા.
 અવતારિયા, જનમ્યા.
 સાપે, સર્પે; સાંકે.
 પિંડ, મરણ પાંખેલાંની ક્રીયા.
 થયો ગરકે, ડુબ્યો.
 નરકે, દોજખમાં.
 વાવડું, કામમાં લીધું.
 દાન દેષ, સંખ્યાવત કરી.
 લિયો, લીધો.
 વહી, ઉપાડી.

દૈવ, નસીબે.
 ધાંચીના, તેલીના.
 અણુલેખે, બેહદ.
 પપ્પાલ, મસક.
 પુંડપર, પીઠપર.
 પરો, ઊંચકે.
 વેડ, મજ્જુરી કરવાને.
 વીર, મુરે માણસ.
 તરફડીને, પટકછને.
 તાણી, ખેંચી.
 રખો, કમચો.
 વેઠી, ખમી.
 બાજી, દાવ.
 ખુટે, ખમી જાય.
 શાન્તગ્રી, મહોઠી.
 ચડે ચાડી, તોહોમત આવે.
 સમે, વખતે.
 સમૂજને, તદન.
 સુખ, મોહું.
 પ્રણીપત, કાલાવાલા.
 પાથે, પગે.
 કેશર, કસર.
 વાવરતાં, વાપરતાં.
 દહાડી, દરરોજ; હમેશાં.

કોઠિ, કરોડા.
 આશા, બરોસો.
 રખેજ કરો, કદાચજ કરો.
 મર્મની, બેદની.
 નાવે, નહિ આવે.
 બમતાં, ફરતાં.
 પૂર, મહોટું.
 લેહેર, રેલછેલ.
 કર્મસંચાયકી, કર્મને લીધે.
 ઉદર, પેટ.
 વાંસ, બાંજુપર.
 અણુવાણા ચરણે, ઊંધાડા પગે.
 કુંડળ, ધરેણું.
 કરણે, કાનમાં.
 બોળાશો, ઠગાશો.
 મુકાય હાટ, ધરેણે મુકાય.
 હાટ, કુકાત.
 લોટ, આટો.
 નાગે, કપડાં વગર.
 વપુ, શરીર.

કુસંગતિ વિષય. ૩.

કુસંગતિ, અરાખ સોખત.
 નીચનો, હલકાં માણસનો.
 સંગ, દોસતી.
 સકળ, સધળા.
 ભાષે, બોલે.
 ચીતી, ટેવ.
 પ્રીત, દોસ્તી; ચહા.
 મુમ, કંચુસ.
 દાતા, સખી; ઉદાર.
 જાર, છીણાળવો.
 યુષ્ણીજન, નેક માણસ.
 શુર નર, બાહાદુર માણસ.
 કાયર, હિચકારો.
 જશવંત, નામાંકીત માણસ.
 રામ, ઈશ્વર.
 રહે, દીનમાં; મનમાં.
 રમે, રહે.
 ભંગી, હજાલખોર.
 રાગી, ગાયણ કરનાર.
 રંગી, મોજીલો.
 ભગત, ભકિત કરનાર.
 સાની, પંડીત.
 અપક, તપ કરનાર.

જાગી, બંદગી કરનાર.
 બસની, બદફેલી માણસ.
 લવણ, નિમક; લણ.
 તરુ, છાસ.
 પય, કુધ.
 ભળે, મળે.

મોત વિષય. ૪.

મોત, મરણ.
 તાવ, તાપ.
 શ્રેયણિયું, મોરચી; શ્રેયણી.
 વાસી વણિયું, અજીરણ થયું.
 વાધ્યો, વધી ગયો.
 રોગ, મંદવાડ.
 રાક્ષસ, હથિઆરજ.
 મુઠ, જાડ.
 મહિમા, ખેલ.
 પેસે, જાય.
 અરણ્ય, સમુદ્ર.
 નીર, પાણી.
 તીર, કિનારો.
 ગંગા, ગંગા નદી.
 પવંત, પહાડ.
 મેર, મેર પહાડ.

પાતાળે, જમીનની નિચે.
 પ્રવેશ કરે, પેસે.
 આપે, પોતેજ.
 એકાંતે, એકલો.
 એવડ, દવા.
 અમૃતાહાર, મોત અટકાવનાર
 મોરક.
 ભ્રાંતે, શકમાં.
 ફિકર, આકર; શેવક.
 ક્રોટિધા, કરોડો.
 નિશ્ચે, અચીત.
 માત, માતા.
 તાત, બાપ.
 પરિવાર, કુટુંબ.
 પ્રોહા, મોટા.
 અનખત, દોલત.
 અપરમપાર, બેશુમાર.
 હસ્તી, હાથી.
 પરીપૂરણ, પુરેપૂરું.
 પરતાપ, મેરબાની.
 બળવંતા, જોરાવર.
 છત, છત્રી.
 છાંયે, આડે.
 છત, પુષ્કળપણું.

છાપે, કરે.
 અમુત, દરા હજાર.
 લખ, લાખ.
 કોડ, કરોડ.
 વાર, વખત.
 કથી, બોલી.
 સમરથ, શક્તિવાન.
 નોડે, નહાસવાથી.
 મુકે, છોડે.
 ભાગ, અમવાનું.
 લાજ, શરમ; આખર.
 પ્રસવ્યો, જનમ્યો.
 પાસે, આગળ છે.
 નાસે, મોત છે.
 જાયું, જનમ્યું.
 કુલ્યું, ખીલ્યું.
 અરથે, અગ્રી પડથે.
 કલયાય, ધોરાય.
 આકુદા, આવદા; આહસ.
 કાળ, મોત.
 કિન્નર, સ્વર્ગના ગવૈયા.
 જક્ષ, અડધો દેવ.
 ગાંધર્વ, સ્વર્ગના લોક જે દેવમાં
 પણ નથી ને માણસમાં પણ
 નથી.
 દાનવી, રાક્ષસ.

મધવાદિક, ઉદ્ર વગેરે.
 માત્રમાં, હિસાબમાં.
 માનવી, માણસ.
 ઋક્ષા, ઈશ્વર.
 કામ, પ્યારનો દેવ.
 અણુશૂરા, મોટા દેવ.
 દિગપાળ, પૃથ્વિના ચોક્કસ ભાગ-
 નું પાળણું કરનાર.
 માધાતા, મોટા.
 મહિષત, રાજ.
 દિલિપ, સત્યવાદી.
 હરિચંદ્ર, હરિચંદ્ર અયોધ્યાનો રાજ,
 એ વસિષ્ઠ ર્ષિના શિષ્ય હતો.
 છોકલ, બેઉકી ગએલા.
 છત્રપત, રાજ.
 જનક, મિથિલા નગરીનો રાજ
 સીતાનો બાપ ને રામનો
 સસરો.
 જલ્લા, જડના વંશના પુરૂષો.
 જનકી, સીતા.
 સ્થિરથાવર, હમેશાં કાયમ.
 ભોગ, સંબંધ.
 ભેગ, મેલાપ.
 વીરજ, ધાતુ; લોહી.
 ર્ધિર, લોહી.
 હાડ, હાડકાં.
 સંધાયું, બન્યું.
 નસોબળ, નસોની જાળી.

વાળ, બાળ.
 પંચજૂત, પાંચતાલ.
 લાગ, તક.
 ભમવાને, ચાલવાને.
 બેલ્યા, મળ્યા.
 મમત, પ્યાર.
 અહંકાર, મગરૂખી.
 વાયુરૂપ, હવાના આકારમાં.
 પરપોટો, કુફો.
 જથ્થા, જેમ.
 ગરવ, અહંકાર.
 કશ્યો, કીધો.
 મૂઠ, મુરખો.
 કારમી, ખોટી.
 કાયા, શરીર.
 અત્તાને, અજણાપણે.
 આરૂઠ, ઉપર ચઢીને.
 અંધ, આંધલા.
 ધાયા, દોડયા.
 ધરજૂત, કુટુંબ; કપ્પાણી.
 બલિબાત, સારી રીતે.
 દિપક, દીવો.
 વાયુને, પવનને.
 કુપો, ધડો.
 અસાચ, બરેસા વગરનું.
 શરણુ, તાણે; વશ.
 અરણુવ, સમુદ્ર.
 શેષને, નાગને.

રવીરથ, સૂર્યની ગાડી.
 ભપ, તપ; મંદગી; ભડિત.
 મધ્વાસંગ, ઈંદ્ર સાથ.
 માલે, ભાગવે.
 રવિમંડલ, સુરજમાળા.
 અટે, ફરે.
 જોખન, જીવાન.
 વૃદ્ધ, ધગડું.
 બાળ, છોકરું.
 જીવતી, નારી.
 આપધાતે, પોતાના હાથના મર-
 જીથી.
 વાસિવિકાર, અજીરણનું કુઃખ.
 હડકવા, હડખું.
 મમતે, જીતમાં.
 રખવાળ, સંભાળ કરનાર.
 લોહ, લોઢાના.
 પિંજરમાં, પાંજરામાં.
 વિચ, વચે.
 આસન, ખુરસી.
 વાળીને, સુકીને.
 વજ્ર યુક્ત, લોઢાનો યુક્ત.
 કોરાવી, કોતરાવી.
 ઈંદ્રજીવ વિદ્યાય, મંત્ર વિદ્યા.
 સાંચરે, ચાલે.
 કોટિ, કરોડ.

જાતન, સંભાલ.
 કોડ, પ્રેમથી.
 ચિરંજીવિ, હમેશાં જીવનાર.
 માધાતા, માટા.
 મહિપત, રાજ.
 ગયાવહિ, યુજરી ગયા.
 અહિપત, નાગનો રાજ.
 અધિકારી, અમલદાર.
 ઈંદ્ર, સ્વર્ગનો રાજ.
 રવણા, લંકાનો રાક્ષસોનો રાજ.
 દાનવી, રાક્ષસો.
 સતવાદી, સાચું બોલનારા.
 સલક્ષણા, સારી ચાલવાળા.
 ખટ, છ.
 જાણુ, જનમ્યું.
 ગંદિ, મેલી.
 દેહ, શરીર.
 ગારવે, ધાડવે; મટોડીનું વાસણ.
 વહાણું, પરાંઢયું.
 દીપક, દીવા.
 આલાયું, બુજવાઈ જાય.
 નાણું, પૈસો.
 જળ પરપોટો, પાણીનો કુખો; પ-
 રપોટો.
 નડશે, હરકત કરશે.
 કુંખ, મટોડીનો ધડો.

અમરવશ કરાણીની પુકડીપોમાંથી નિચડી ઓપડીઓ મળશે

નં. ૩૩ ઘોખીતલાવ,—મુંબઈ.

૩. આ.

કરાણીની ત્રાંસલેશન સિરિઝ

૧૦ શાયલ સ્કુલ પ્રાઈમરના અર્થ . . . . . ૦—૪

શાયલ રીડર ના. ૧લાના અર્થ. . . . . ૦—૬

શાયલ રીડર ના. ૨જાના અર્થ. . . . . ૦—૮

શાયલ રીડર ના. ૩જાના અર્થ. . . . . ૦—૧૦

શાયલ રીડર ના. ૪થાના અર્થ. . . . . ૦—૮

શાળાપોગી કોષ્ટક . . . . . ૦—૧

ગુજરાતી તથા બાળબોધ ખરડા ચડતા ઉતરતા

પાંચ જાતના અક્ષરો. . . . . ૦—૪

કોલંબો અગ્રીયમેટીકમાંના દાખલા ગુજરાતીમાં કુંચી

સાથે ૧ લેથી ૧૯ મી એકસરસાઈ સુધી બાગ ૧લા ૦—૮

કો. અ. માંના દાખલા ગુ. કુંચી સાથે ૨૦ થી ૬૪ મી

એકસરસાઈ સુધી બાગ ૨જો તથા ૩જો . . ૧—૦

હાવડની ફર્ટ પુકના મીનીંગ. . . . . ૦—૪

„ સેકંડ પુક પાટે ફર્ટના મીનીંગ. . . . . ૦—૬

„ થર્ડ પુકના મીનીંગ. . . . . ૦—૧૨

ગુજરાતી બાળમીત્રના અર્થ . . . . . ૦—૩

